

[Bertel Dahlgaard.]

herhjemme ganske øjensynligt mangler den fornødne samordning af de økonomiske magtfaktorer, der øver den afgørende indflydelse på landets økonomiske politik. Der ved kommer det til at skorte på den indbyrdes tilpasning af finans-, kredit- og lønpolitikken, som er en forudsætning for, at der i den økonomiske politik kan følges en fast langtidslinie, som kan sikre den fornødne balance i landets økonomi. Skal vi kunne opretholde i det væsentlige fuld beskæftigelse og samtidig holde vor betalingsbalance overfor udlandet i orden, må en sådan koordinering tilvejebringes. Det går efter vort skøn ikke an, at de økonomiske kræfter til tider trækker i hver sin retning.

De valutavanskeligheder, vi har levet under i det sidste år, er jo i høj grad påvirket af den ændring i konjunkturudviklingen, som i fjor forår indtrådte i Amerika, og som derefter har øvet sin indvirkning på den i forvejen stærke økonomiske aktivitet i Vesteuropa; men der er ikke tvivl om, at havde der i foråret 1954, da de nye lønoverenskomster herhjemme blev indgået, og da statens udgifts- og anlægsbudget blev fastlagt, været den rette samklang mellem organisationernes, statens og nationalbankens handlinger, kunne de udefra kommende påvirkninger være modvirket i tide dels gennem indholdet af lønoverenskomsterne, dels gennem en hurtigt gennemført nedskæring af statens civile og militære anlægsbudget. Det, der her blev forsømt, har hævnnet sig, men jeg tror, at de meget kritiske partier, venstre og det konservative folkeparti, må erkende, at de i hvert tilfælde ikke var forudseende for halvandet år siden på de områder, der er de afgørende.

Vi står nu i de kommende måneder overfor meget betydningsfulde beslutninger på det økonomiske område, beslutninger, som skal træffes dels i folketinget, dels i nationalbanken og dels i organisationerne. Det er overordentlig vigtigt, at der nu skabes harmoni og den rette overensstemmelse mellem disse beslutninger, så disse organer ikke modvirker hinanden, og det er rimeligt, at folketinget tager initiativet til, at de fornødne drøftelser og overvejelser påbegyndes i tide. Det er udfra disse synspunkter, at jeg på det radikale venstres

vegne fremsætter dette forslag til folketingsbeslutning, hvorved finansministeren opfordres til at nedsætte et udvalg med den opgave at undersøge, i hvilket omfang landets valutariske og økonomiske vanskeligheder delvis skyldes et svigtende samarbejde mellem de organer, der er af størst betydning for landets økonomiske politik, og selvfølgelig at overveje formerne for det bedst mulige samarbejde i fremtiden.

Det foreslås, at udvalget kommer til at bestå af et formandsskab på 5 medlemmer samt 7 andre medlemmer. Finansministeren udpeger en formand blandt formandsskabets medlemmer, hvoraf et medlem udnævnes af finansministeren og et medlem udnævnes af nationalbanken. Endvidere udnævner finansministeren efter forhandling med finansudvalget 3 nationaløkonomisk sagkyndige til medlemmer af formandsskabet. Af udvalgets øvrige medlemmer udpeger De samvirkende Fagforbund 2, Dansk Arbejdsgiverforening 1, Håndværksrådet 1, Landbrugsrådet 1, De samvirkende danske Husmandsforeninger 1, og en pivratfunktionær udpeges af Fællesrådet for danske Tjenestemand- og Funktionærorganisationer.

Det er iøvrigt interessant at se, at for en måneds tid siden nedsatte den daværende svenske finansminister, Sköld, en ekspertkomité med den opgave at udrede, i hvilket omfang det er muligt at udforme retningslinier for en samordning af de midler, der står til rådighed for den økonomiske politik, og at klarlægge de økonomiske forudsætninger for fuld beskæftigelse samt de konsekvenser, dette medfører på de forskellige områder. Man er altså i Sverige inde på den samme tankegang, som ligger bagved det forslag, jeg her fremsætter. Nedsættelsen af den svenske komité var iøvrigt finansminister Skölds sidste embedshandling forinden hans tilbagetræden.

Det siges i bemærkningerne til forslaget, at det vil være naturligt, at de i forbindelse med pristalsproblemet stående spørgsmål indgår i udvalgets overvejelser. Der har jo i det sidste par måneder været ført en omfattende diskussion om pristalsreguleringens betydning for den uheldige økonomiske udvikling. Der er ikke tvivl om, at denne betydning er blevet helt overdrevet. Det er jo ikke pristalsreguleringen, der